

DEO OPTIMO MAXIMO VNI ET TRINO, VIRGINI DEIPARÆ,
ET SANCTO LVCAE ORTHODOXORVM MEDICORVM PATRONO.

Q VÆ S T I O M E D I C A ·
QVODLIBETARIIS DISPV TATIONIBVS MANE DISCVTIENDA
IN SCHOLIS MEDICORVM, DIE IOVIS IX. FEBRVARII,
M. IOANNE RIOLANO, Doct. Medico, moderatore, Prof. Reg. Decano, Reginæ matris Reg. Lud. 13. Primario Medico & postremo.

An propter motum sanguinis in corde circulatorium, Mutanda Galeni Methodus medendi?

939

TANTA est maioris Mundi & minoris, scilicet Hominis inter se similitudo, ut quidquid in maiore mundo reperitur, ita omne in minore apprehendatur. Sed praeterea causas actionum occurrunt Cordis ad Solem analogia, mutatio, ac inuenient mutatus nominibus, dum Sol cor mundi dicitur, & vicissim cor Solis hominis, Etenim cor æthereo calore, situ medio, mouit perpetuo, fangum & spirituum generatione, comunitate fluxu & irradiatione, exquisiti foliis naturam emulatur, imo superat, adeoque inter partes corporis non obseruantur tanto artificio tantumque apparatu exornata, ut principium, ac domicilium vita in se contineat tanquam primum viuens & ultimum moriens, &que fundamentum existeret omnium corporis partium, siquidem in conformatione & corporatura cordis, omnes corporis partes similares, ipseque mucilagi rinnuit, ac si deberent ei suum ortum & hyperparinx, reliqua organica vita, agendi vim & motum inde reperunt.

T autem cor suo fungatur officio motricem facultatem, sive pulsificam obtinuit, harmonicè musicali modulo salientem, sibi congenitam, arteriis adstitutam, ab ipso corde inspirantum & emanantem, quæ ipsum in diaphole, confringit in sytole, quiescere facit in peristole. Cum sit excautum, ad excipendum & emittendum mouetur, istius motionis continuitas non potest esse absque materia, vt in pneumaticis & hydraulicis organis, nec alia est, quam aer & fangus per cordis cauitates resuolus, ad motus perennitatem, caloris nativi conferuentem, & corporis nutritionem. Detinut autem per venam cauam, in dextrum cordis sinum, ibi per medium eius septum immobile ac perutum, pars cauiflor secundum venam arteriofam in pulmones ablegatur ad nutritionem, habetque reuerſionem in cauam dum regurgitat, pars tenuior in sinistrum sinum, verendata in sanguinem arteriofam purissimum, inde secundum aortam deductus, in arterias per multas anastomosas vasorum ab arteriis, in venas, ex se fanguis foras tranſuſatur, vt iterum recurrat ad cor ¹⁵ & in arterium suum, more aquarum, quæ ascendunt vsque ad principium suum arterias aquauerint, modo marginibus conineantur.

ER. istam circulacionem sanguinis sic explicamus, Medicina Galeni sarta testa & inuolata conferuatur, tam in procreacione fanguinis, quam in productione morborum, ratione causarum, & locorum; Etenim sanguinis arteriosum & viuiscum reddit, signum virilatatis impertiendo, per caloris & spiritus perfectionem. Inde duplex fanguis venosus & arteriosus ratione loci, substantie, & contrarij motus specie discrevit. Vterque alimentarius, sed venosus absque arterio, perfe^te non potest nutritre; quod praefat flosus arteriosus. Ex parte fanguinis in hepate fecundatur, & ad sua quaque loca demandatur, vbi morbos excitare solent: Ac proinde febrium intermittentia materia, & sedes, non interpolantur, ne quicunque continuat. Medendi ratio haec tenus instituta retinetur, ferutus tamen quibusdam diorismis, ad bene medendum necessariis, ob continuum sanguinis venosus canulam maiorum recurrunt ad cor, & venae portae, sive vitiosum sanguinem continent, distinxerunt a caua. Q uod prisci Medici haud ignorantes, inchoantibus morbis liberaliter sanguinem derrebant, raro ter vel quater totu^m morbi decursum. Sed varjis artificis nimis excoletis, tentabant in habitu corporis vittum masculinum eucare, temperare, & expurgare, per frictions, ligaturas, dropaces, phenigmos, finapismos, & c. & adiutoria balnea cornicula apricariomem ad foliem, pernoctationem sub dia, gynnasticam, quorum magnam partem olim administrabat jatralie pice, Medicis subdita & vestigialis.

V N C autem cum tota Medicorum industria veretur potissimum in sanguinis eductione, purgatione, & dieta, ministris Medicinae, relictis Chirurgia & Pharmacia operationibus, quarum tamen directione ad peritos Medicos spectat, obo sanguinis recursum ad cor, in viuiforum remediorum, cautiones quasdam adhibere conuenit. Imprimis venae sectione in febribus ardentibus, ab initio debet effe larga, & liberalis, tam est superius, quam inferni partibus, si plethoricum & robustum fuerit corpus, nec inutilis erit venarum manus apertio, si venae pedita tandem vittiter, neque reicienda sunt mallocolorum scarificari, venarum nasi refatio, cunctibus tamen etiam crenularum per totum caput admodum, necnon hemorrhoidum aperio. Purgatio post varias, & multiplices, venae sectiones, ex anno septimo die morbi, febrem vltimum mitigata si nulla suspicio inflammati visceris etiam in zymo si interponetur, eaque blanda, sappiis repetita, non intermixta venae sectione, si morbus expostulerit. Purgatio precipitata & violenta per metallica, siue per os sue per aliuam tenterit, plus damni quam emulstiam in zymo si interponetur, eaque blanda, sappiis repetita, non intermixta venae sectione, si morbus expostulerit. Purgatio per externa medicamenta, extremis artibus apposita, nequaquam repudianda, neque alterio sanguinis, qui in illo dem locis, per allexypreta procurauerit negligenda, neque cardiaca manifestis temperat. Purgatio per externa medicamenta, extremis artibus apposita, nequaquam repudianda, neque alterio sanguinis, qui in illo dem locis, per allexypreta procurauerit negligenda, neque cardiaca manifestis qualitatibus agentia sua omitenda, tam sumpta, quam admodum, jatrallecepsis & fanis necessaria, ad vium Mē dicum reuocanda. Dieta tenuis & exquita, abstinendo ab omni cibo per duos tressus dies vel alterius diebus parta, nutriendo more veterum Medicorum, sanguinem minutis, vltiosis humores exsiccante, interdum modice sanguinem detrahendo & purgando. Quod medendi genus periculosa plenum alet, requirit Hippocratem fedulo obseruatorum, qui non multum ab agro recedat, vires cum morbo assidue comparando ut labanibus cibo conuenienti subueniat.

Ergo propter motum sanguinis in corde circulatorium, non est Mutanda Galeni Methodus medendi

289

Proponebat Lutetiae IOANNES MAVRIN, Annotensis. A. R. S. H. M. DC. XLV.

DOMINI DOCTORES DISPVATATVRI.

*M. Ioannes Garbes.
M. Paulus Courtois.
M. Petrus Mariani.*

*M. Simon le Lettier.
M. Sebastianus Rainssant Schol. Professor.
M. Petrus Guenault.*

M. Dionysius Allain.
M. Lazarus Pena.
M. Iacobus Cousinot, Primarius Regis Christianissimi Medicus.

